

BIBLIA

Az áprilisi elmélkedéseket Vincze József (Pér), a májusiakat Sulyok Gábor (Budapest) készítette.

Április 3. — Nagyböjt 4. vasárnapja — Jn 9,1–41 — Vakok és a látók

1. „Amíg e világban vagyok, világosságra vagyok a világnak” – mondta Jézus (Jn 9,5). Minden keresztény ember feladata ez.

Aki a sötétséget növeli életével, szavaival, magatartásával, az mindenkinek rosszat tesz. Amikor Jézus ezekről a dolgokról beszélt, világosan fogalmazott: vagy a világosság fiai vagyunk, vagy a sötétségé. Köztes kategória, állapot nincs.

2. Mindenki lehet a világosság fia.

Aki hívő lesz, az megvilágosul. Jézus Krisztus mindenkinek új látást, új szívet ad. A szemléletváltás azt jelenti: Másként szemlélem, nézem a világot. Máshova kerülnek a súlypontok az életemben. Kialakul a helyes és biztos értékrendem. A véleményalkotásban, a cselekvésben nem gyarló emberi magatartásformák vezetnek, hanem az evangéliumi igazságok.

3. Jézus sokszor nevezte vakoknak korabeli ellenfeleit. Mégsem állítható róla a biztos és mindent tudás gögje.

Az evangélium szellemi magaslatáról látható igazán az emberi rövidlátás, vakság, vagy a démoni gondolatok, cselekedetek.

A vakon született gyógyításakor a farizeusoknak és írástudóknak is áldaniuk és magasztalniuk kellett volna a Mindenhatót, hogy egy kortársuk visszanyerte fizikai látását. De nem így tettek, inkább Jézus ellen fordultak, ellene hangoltak mindenkit. Fundamentalista magatartásukban megjelent a Törvényt védelmezők gögje, a szellemben legyőzöttek irigysége, és a bűnbakkeresés motívuma. Az ilyen mentalitás csak a vakságot növeli, akadálya lesz a megtérésnek, a szemléletváltozásnak. „Ha vakok volnátok, bűnötök nem volna. De ti azt mondjátok: látunk. Ezért megmarad a bűnötök” (Jn 9,41).

4. Fizikai szemünkkel a valóság csak nagyon kicsi részletét érzékeljük.

Különös dolog történik, ha hitre jutunk. Jézus Krisztus világosságában nem lehet régi életmóddal élni.

Gárdonyi Géza A falábú ember c. írása a líra szépségével írja le a megtért ember gondolkodásmódjának és életmódjának változását. Két napszám ellopja a zsidó boltos nagyértékű borát, mert annak árából akarnak meggazdagodni. Egyikük elhunyt apja után örököl egy Bibliát, amelynek az elejére azt írták: „Aki ezt a könyvet elolvassa, elmúlik a szegénysége, aki meg hetvenhéttszer elolvassa, meggazdagul.” Mindenképp meg akar szabadulni ettől a könyvtől, végül társa, a falábú ellopja tőle. Olvasása közben megtér, visszaadja a lopott bort és a lopott Bibliát, társát pedig megtéríti.

5. A lelki látásnak vannak fantasztikus mélységei.

Egy tanító jellegű elbeszélés mondta el, hogy a Démon fokozatosan elvette egy férfi érzékszerveit. Amikor már elveszítette a látását, a hallását, tapintását, ízlelését, kinyílt előtte egy másik világ, amelyet addig nem érzékelt. Talán öreg korára mindenki így jár. A testi leépüléssel együtt jár a magasabb szellemi világba való bepillantás lehetősége.

Az evangéliumban szereplő vak a Siloe (jelentése: Küldött) tavában való mosdás után nyerte vissza látását.

Aki alámerül, megkeresztelkedik, megmosdik a Küldött (Jézus Krisztus) evangéliumi fürdőjében, annak elmúlik a vaksága, és világosságra lesz a világnak, kortársainak.

Április 10. — Nagyböjt 5. vasárnapja — Jn 11,1–45 — A hit élővé tesz

1. Amikor Jézus meghallotta, hogy barátja, Lázár beteg, nem indult azonnal hozzá.

Két nap múlva indult csak útnak. Tanítványai féltő kérdésére („Most akartak megkövezni a zsidók, és te ismét odamégy?”) ő ezt mondta: „Aki nappal jár, nem botlik meg, mert e világ világosságában lát, de aki éjszaka jár, megbotlik, mert nincs világossága” (Jn 11, 9-10).

Jézus ezzel talán azt akarta érzékelteni, hogy a belülről és felülről vezérelt ember nem megy csak úgy neki a vakvilágnak. Amikor elérkezik az óra, amikor „felülről” kap indíttatást, akkor cselekszik. Jézus sem akart sötétben járni, hanem az Atya világosságánál akart cselekedni.

A külső szemlélőknek (a tanítványoknak) ez túl misztikus és bonyolult. De Jézus bemutatta, ha belülről és felülről tudja, hogy valamit meg kell tennie, azt akkor is megteszi, ha biológiai élete veszélyben van.

2. Jézus barátjának mondta Lázárt.

Fontos mozzanat ez. Jézus is a személytől személyig érő, barátságon alapuló közösséget látta erősnek, Isten Országá alapsejtjének. Minden tanítás

személytelen addig, amíg a barátság személyessége közel nem hozza.

Éltre szóló tapasztalatom, hogy képes vagyok továbbadni a barátaimnak mindazt, amiben (akiben) hiszek. Igazából nem is az érvek győzik meg őket, hanem a közösséget teremtő barátság. Attól tanulunk, akit szeretünk. Baráti körben lehet termékeny beszélgetést folytatni, mert nem gáncoskodnak, értetlenkednek. Az elfogadás, a megértés, a barátság Isten Országá magjának legjobb táptalaja.

3. Jézus álomnak mondja a halált.

Ez azért is biztató, mert az álomból fel lehet (kell) ébredni. „Lázár elaludt, elmegyek, hogy felkeltssem” (Jn 11,1).

Ezt a szót mondja Jézus Jairus leánya halálos ágyánál: „elaludt” (Mt 9,24). István diakónus megkövezése után azt olvassuk: „álomba szenderült” (ApCsel 7,59).

Sok elhunyt hozzátartozója mondta már haláleset bejelentésekor: csak úgy elaludt. Így is fel lehet fogni a halált. Nem rossz megközelítés ez! Lesz, aki majd felébreszt bennünket. Ez a hit egyidős az emberrel.

4. Jézus a lelki ember finomságával vezet rá Mártát arra, hogy visszakapja testvérét, Lázárt.

Nem mindegy, hogy mit mondunk a gyászolóknak. Jézus először biztatja, utána tanítja Mártát. Erőt és hitet önt a lelkébe. Márta hitt a feltámadásban. Egyet viszont nem tudott, de Jézus elmondta neki: „Én vagyok a feltámadás és az élet” (Jn 11,25).

Ezt az igazságot Jézus bizonyította. Először Lázár feltámadásával, majd utána a saját gyakorlatával.

„Ha hiszel, meglátod Isten dicsőségét” (Jn 11,40). Jézus nagysága itt mutatkozik meg igazán. Nem azt mondja, hogy az ő saját dicsőségét fogja látni Márta, hanem az Istenét. Jézus nem a saját dicsőségére dolgozik. Kevés ember tudná megállni, ha rendelkezne a feltámadás tudományával, hogy ne sütkérezne egy kicsit az emberi elismerés fényében. Jézus tudta, kitől kapta a képességet, az erőt.

Lázár feltámadása nemhogy a saját dicsőségét nem szolgálta, hanem a zsidó vezetők ezután határozták el, hogy megölik.

Ezzel a cselekménnyel Jézus nemcsak Lázárt tette újra élővé, hanem a hit útján Máriát és Mártát is, meg mindazokat, akik elfogulatlan szemlélői voltak az eseménynek.

Április 17. — Virágvasárnap — Mt 21,1–11 és 26,14–27,66 —**Áldott, aki az Úr nevében jön**

1. Egy lelkigyakorlatos gondolat mélyen megragadt a lelkemben. Azt kérdezte a lelkigyakorlat vezetője: Mit teszünk annak érdekében, hogy ha ránk kerül Krisztus keresztje, ne roppanjunk össze a súlya alatt?

Nem költői kérdés ez, hanem sorskérdés. Világunk teremtői rendjében jelen van a szenvedés. Azaz mindenkinek osztályrészül jut.

Sokan azt mondják, nem kell semmiféle előkészület. Ha jön a megpróbáltatás, akkor kell erősnek lenni.

Jézus példája azt mutatja, a legjobb előkészület a szenvedések elviselésére az elkötelezett élet. Aki tudja, mi a küldetése, mit kell megvalósítania a Földön, az megtalálja hozzá a módszert is. (Mert aki el akar érni valamit, az módszert keres, nem kifogást).

Az elkötelezett életű tud az úton megingás, vargabetűk nélkül menni. Jézus tudatosan vállalt mindent, szavai, cselekedetei következményét is. Nem kellett semmit visszavonnia, nem hátrált meg a nehézségek előtt.

2. Jézus jeruzsálemi bevonulása a halálba menő ember bátorsága.

Nem törődött senki véleményével. Tanítványait nem beszélte le a „királyi fogadtatásról”. Elfogadta a hozsannázást. Mert áldott, aki az Úr nevében jön. Nem fegyverrel, nem forradalommal, nem zendüléssel, nem jelszavakkal, nem tüntetéssel, hanem a leg-erősebbel, a szeretetparancs szelídségével.

3. Jézus szenvedéstörténete az utolsó vacsora termében kezdődik.

Ez részben életművének összefoglalása, testamentum, végrendelet, részben a meglévő tanítványi közösség megerősítése. Jézus mint jó vezető, jó pástör, útmutatást ad övéinek. Felkészíti őket arra, hogy ezután maguknak kell továbbvinniük minden megtapasztalt, megtanult dolgot, tanítást. Tudja, hogy Péter gyenge lesz, de ilyen próbákon keresztül erősödik a lélek.

4. A passió a Getszemáni kertben folytatódik.

Azt tartják, hogy Jézus itt élte át a halálfélelmet. A Csia-féle szentírási-fordítás így fejezi ki: „Aztán bánat és ott-hontalanság kezdte gyötörni: Bánat fogja körül a lelkemet, míg csak a halál el nem jön” (Mt 26,37-38).

Tehát Jézust nem halálfélelem, hanem bánat és ott-hontalanság érzése

gyötörte. „Tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be” (Jn 1,11).

Nincs gyötrelmesebb érzés az ott-hontalanságnál. Ezért volt bánatos Jézus. Emiatt gyötődött az Olajfák hegyén.

5. Jézus kálváriája elfogatásával és a főpapok előtt folytatódik.

Mint bűnöző ellen, úgy vonulnak elfogni Jézust. Természetesen éjszaka, mert minden rosszféle hatalom így cselekszik.

Kaifás és a főtanács előtt Jézus hallgat. Hosszú ideig nem értettem, miért nem „osztotta ki” őket Jézus erélyesen, miért nem tett bizonyosságot előttük, ahogy tanítványaitól kérte (Lk 12,11-12).

Azóta megértettem, hogy megátalkodottak előtt a hallgatás a megfelelő alapállás. Ahol hatalmi szóval akarnak dönteni lelki kérdésekben – ahogy a főpapok –, ott nem érvényesül az érvelés, az okos szó, a szelídség.

6. Jézus drámájának legmeggrázóbb része a hallgatva szenvedés. Ahol már nincs szó, csak fájdalom, fohászokodás, halálvárás. Ez teszi számomra egészen hitelessé a szenvedéstörténet egészét.

Április 24. — Húsvét — Jn 20,1–9 — Jézus Krisztus él!

1. Általános tapasztalat, hogy biológiai életünk elvehető, megölhető. De a lélek és a szellem dolgaihoz nem férhet hozzá egyetlen gyilkos sem.

Mégis évezredek óta hiszik sokan, ha a testet megölik, elpusztul az eszme is. Pedig pontosan a fordítottja igaz: aki biológiai életét is feláldozza eszméiért, az vérrel erősíti a tanítást, amit képviselt.

Jézussal is így történt. Életodaadásával hitelesítette, időt állóvá tette tanítását. Gyilkosai nem árthattak az Igének, hanem akaraton kívül erősítették azt.

2. Húsvétkor nem teóriákat, elméleteket kell felállítani az életről, hanem arról kell tanúságot tenni, hogy Jézus él.

• *Jézus Krisztus él az Igében.* A jézusi szó étellel teli. A Szentírás nem csupán irodalmi mű, hanem Logosz is (Isten élő és életet formáló szava). Egy hitetlen tudós a kezébe vette a Bibliát, és elhatározta, hogy az evangéliumok minden mondatát megcáfolja. Még a feléig sem jutott, amikor azt érezte, nem tud ellenállni annak az erőnek, amely Isten Szavából árad. A cáfolatból nem lett semmi, de hitre jutott. Megtapasztalta a Logosz erejét. Saját életem-

ből is bőséges tapasztalatom van a Szentírás szemléletet, életet formáló erejéről.

• *Jézus Krisztus jelen van a közösségben.* Minden közösségben Jézus sajátos arca mutatkozik meg. Ahol az ő nevében jönnek össze, ott erő, barátság, összetartás, lelkesítő életérzés jelentkezik. Nem nagy szavak ezek, hanem megtapasztalt valóság. Életem legkiemelkedőbb élményei a közösségi élmények. A közösségnek nagy szerepe volt sokak elköteleződésében. Az életre szóló barátságok jelzik, hogy Isten Országának örömhíre egységesítő erő. A megélt kereszténység pedig dinamikus, védetté teszi a közösséget. Jézus Krisztus jelenléte biztosítja, hogy lélekben-szellemben mély tanítás és lelkiség jellemezze a nevében összejött közösséget.

• *Jézus Krisztus megmutatkozik a rászorulóknak.* „Amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek” (Mt 25,40) E mondat valóságát minden héten megélem, mikor a táplánypusztai otthon betegeivel találkozom. Mennyi betegség, baj, megalázás, erőszak ne-

hezíti az életüket. Mégis: Tóni állandóan mosolyog, Árpád verseket és aforizmákat mond, Anikó énekel, Lacika a legnagyobb áhítattal figyel a liturgiát, Zsuzsika beszámol a heti élményeiről, Tamás kívülről fújja a szent énekeket. Szívből örülnek minden kicsi ajándéknak, jó szónak. Együtt nevetünk a vicces helyzeteken. Ha igazságot kell tenni, hozzám fordulnak. 24 éve vagyok köztük, már el sem tudnám képzelni nélkülük a hétvégét. Ők szorulnak rá legjobban a vigasztalásra. Nekik szól igazán az örömhír. Bennük látszik legjobban Jézus Krisztus.

• *Jézus Krisztus él a csendben, a természetben, a szívünk mélyén.* Nyári táboraink remetenapjai meghatározó élmények. Egyszer arról beszélgettünk, miért olyan különös órákat egyedül lenni a természetben. Valaki azt válaszolta, mert élő dolgok vesznek körül bennünket. Így igaz. Él a fa, a fű, a bogár. Az élet pedig nagy hatást gyakorol ránk.

Húsvét öröme: Jézus Krisztus él, az élet elpusztíthatatlan, a halál nem győzheti le az életet.

Május 1. — Húsvét 2. vasárnap — Jn 20,19–31 —**„Hacsak nem látom kezén a szögek nyomát...”**

Elgondolkoztató, hogy a tanítványok mennyire örültek, hogy láthatják az Urat, Tamás meg nem tudott velük örülni. Mennyire tipikus jelenség, hogy – különösen vallási értelemben – nem nagyon vagyunk képesek együtt örülni mások örömeivel, ha mi nem részesedtünk belőle. Nehezen fogadjuk el, hogy mások öröme akkor is hatással van ránk, ha az a másoké. Legalább ennyire fontos, hogy a mi örömünk, és bizony bánatunk, elégedetlenségünk, Istennel szembeni értetlenségünk is hatással van másokra. Nagy a kísértésünk arra, hogy örömeinket megtartsuk az arra érdemeseknek.

Bánatainkkal és sérelmeinkkel már nem vagyunk ennyire igényesek és válogatósak. Nehezebben vállaljuk a fele-

lősséget másokért, különösen akkor, ha nem ugyanazt az utat választották, mint mi. Ha hitetlenkedve talán ők is azt mondják: ha látom a sebeket, a szenvedést és a halál nyomait rajtatok, akkor talán hitelt adok a szavaitoknak és éle-teteknek.

Legalább ennyire nekünk szól Tamás ijedt felkiáltása, amikor valóban meglátta azt, amit valószínűleg látni és el-hinni sem akart: az isteni szeretetet az emberi élet kétértelműségébe „csomagolva”. Nem véletlen a remélete: Te jó Isten, hát ez lesz az Isten szeretetéből, ha az emberek kezébe kerül? Hát ez az az élet, amely felülírja minden várakozásunkat? Ez az én sorsom is? Hát én egészen másként képzeltem a diadal-

mas világnézetet, és egyáltalán az emberi gonoszszágon aratott győzelmet. Hol marad a diadalmenet, hol az anyagi kórus? Te jó Isten, hiszen ez az én életem is?

Mit akarunk mi látni Jézusból, a jézusi életből? Talán botránkozva, egyre növekvő önsajnálattal nézzük végig életünkön? Sőhajtozva nézzük mind-azt, amiről lemaradtunk, és sebeinket meg halálra szántságunkat mutogatjuk mindenkinek? Ez minden, és ez tölti be életünket, vagy a jézusi élet a maga teljességében kell nekünk? Mekkora érték számunkra az odaadott élet, és annak örömét akarjuk-e meglátni Jézusban, és megláttatni saját életünk által ugyanezt az örömet másokkal is?

Május 8. — Húsvét 3. vasárnap — Lk 24,13–35 — „Te vagy az egyetlen idegen...”

Talán a legborzasztóbb érzés, ha az ember idegennek érzi magát a világban, élete eseményeiben.

Milyen érdekes ez a két ember, Kleofás és a társa. Kívülről fűjják a Bibliát, mégsem értik, hogy minek miért kellett bekövetkeznie. Nem értik, hogyan engedhette meg Isten, hogy a reményük, amely a jézusi életet, az isteni jelenlét

elkerülhetetlenségét és az igazság végső győzelmét jelentette, nem vált valóra. Sőt, éppen ellenkezőleg, Mózesre és a prófétákra épített minden reményük egy csapásra megghiúsult.

Az emberi élet legnagyobb és legrette-tesebb kérdése az, hogy velem hogyan történhet meg az, amibe én soha sem egyeztem volna bele. De legalább ennyire ijesztő,

hogy Jézus idegenként kapjon betekintést saját életébe. Jézus az, aki „nem tudja”, hogy mi történt vele Jeruzsálemben. Jézus vendég és idegen saját életében.

A kérdés persze nem neki szólt, hanem annak az őszövetségi várakozásnak, amely szerint Isten egyszer s mindenkorra leszámol az emberrel, és utána eljövend a mennyei Jeruzsálem, amelyben a jók a jobb oldalra állnak... Az az Isten, akiről Jézus talán három évig beszélt a tanítványoknak, lepergett róluk a Golgota árnyékában, mint valami gyenge máz, és előtűnt alóla az, amit tanítottak nekik, amit tanultak: az igazság kérelhetetlen Istene, aki pontot tesz az igazságtalanságokra és a bűnökre, és eljön végre a választottak Kánaánja.

Jézus ebben a „teológiában” idegen volt, és az is marad. Ő olyan Istenről beszélt, akit „megostoroznak, arcul ütnek, keresztre feszítenek... Élő test vagyok, eleven és szenvedő! Közöttük élek, és nem ismernek fel. Rossz a fizetésem, munkánélküli vagyok, szállásom csak barakkakás, a hidak alatt éjszakázom, börtönben szenvedek, kiuzsoráznak mindennap, és néha még atyáskodnak is fölöttem” (M. Quoist).

Idegenné lett az igazi Jézus, aki egy akart lenni velünk, mi viszont elsősorban és leginkább vasárnaponként, a kenyértörésben ismerjük fel és ismerjük magunkénak őt. Meg akarjuk szentelni életünket szentségek és szertartások által, holott szent az kezdetől fogva, hiszen a szent Isten kezéből jön. Úgy érezzük, hogy Isten idegen, és Jézus is idegen ebben a profán világban, pedig sokszor mi vagyunk idegenek és profánok Isten szent világában. Azt tanultuk, hogy a gyenge Isten kezéből az erősebb isten, az ember kicsavarta a kormánypálcát, és Jézus nélkül a világon elömlött gonoszság az úr, de Jézus ezzel a világgal azonosult, hogy az újra istenivé legyen – nem szentségek, hanem a teljes élet vállalása által. Ha mi jézusiak, jézusok vagyunk, akkor nem nézhetünk viszonyos szemmel a világra, hiszen a világ Istené volt a kezdetektől, és az is marad, elsősorban akkor, ha mi hajlandók vagyunk az életünkkel azzá tenni.

Május 15. — Húsvét 4. vasárnap — Jn 10,1–10 —**„Aki nem rajtam keresztül megy be, az tolvaj és rabló ...”**

Kezdetben Jézus még be-bejárt a zsinagógákba, és megkísérelte, hogy értelmezze Mózeset és a prófétákat a „hagyományos világnézet” szerint, hogy ily módon világossá legyen Isten egyetlen, félreérthetetlen szándéka, vagyis hogy azért mondott igent a világra, az életre és az emberre, hogy életük legyen, és bőségben legyen. Az volt és maradt egyetlen akarata, hogy világosság legyen a sötétségben, hogy látásuk legyen a vakoknak, hogy önbecsülésük a megvetetteknek, lelki békéjük és erejük a gyengéknek és befolyásolhatóknak, és bizonyosságuk a megfélemlítetteknek.

Aztán elég volt néhány évtized vagy század, és a legtermészetesebbnek tűnt, hogy – bár Isten nem személyválogató – tolvajt és rablót kiáltanak mindenkire,

aki nem csatlakozik a „kiválasztottak” gyülekezetére, mit sem törődve Jézus kétségbeesett kiáltásával: „Ne tiltátok meg senkinek, hogy Istenben bízson, és feléje induljon, mert aki feléje indul, az nem egykönnyen fordul vissza” (vö. Mk 9,38-40). Sőt külön nyomozóirodát alapítottak Egyházi Tanítóhivatal néven, és inkvizíciót hoztak létre tévedhetetlen és szent véleményük védelmére, és lehet, hogy ez több fejfájást okozott Istennek, mint a számtalan gyenge, bátortalan emberi próbálkozás, hogy más irányban találják meg az utat Isten felé. Az önhitt ember kisajátította magának az ajtót is, az utat is, sőt magát Isten is.

Fordítsuk meg becsületesen a mondatot: Aki rajtunk keresztül megy be, akiknek mi vagyunk az ajtó, mit talál ott belül, az életünk közepében? Aka-

runk-e lenni, és vagyunk-e ajtók, világosság, támasz, biztonság és élet mások számára is, vagy csak magunkkal vagyunk elfoglalva? Merünk-e ellentmondani a társadalmi elvárásoknak? Merünk-e, ha kell, mindent újragondolni, vagy megelégszünk a nyáj melegével és vitatható biztonságával? Merünk-e szabadon gondolkodni, és másokat is gondolkodni hagyni Istenről és a vele való kapcsolatról, vagy mint a nyáj engedelmes báránykái, megyünk és legelünk, mert mondják, és ha kell, parancsolják.

Vállaljuk-e, hogy ajtók legyünk, amelyen mindenki ki-bejár, és lefelé, életre talál, annak a félelme nélkül, hogy tolvajnak, rablónak, idegennek, ellenségnek bélyegeznék? Nyitva van az életünk, vagy csupán ügyes a kirakatunk?

Május 22. — Húsvét 5. vasárnap — Jn 14,1–12 — „Legalább a tetteimért higgyetek...”

A jézusi élet nem tűnik könnyen érthetőnek és azonosíthatónak. Nemcsak azért, mert az évszázadok jól-rosszul, de ellenőrizhetetlenül alakítottak rajta, hanem azért is, mert kibontakozását egy olyan, örökbe kapott istenkép határozta meg, amely arról biztosította a hinni akaró embert, hogy Isten kiszámíthatatlan, de legalább is közömbös: egyszer épít, másszor rombol, egyszer ültet, máskor irt és pusztít, ha éppen úgy akarja. Ebből a mélységből felkapaszkodni odáig, hogy Isten tettei mindenestül az emberért vannak, és hogy Isten komolyan számol az ember létével, életével, értékeivel és bűneivel együtt, mérlegelés és selejtezés nélkül, nem egyszerű út. Még kevésbé magától értetődő, hogy ácssegéd vagy ácsmester – ki tudja, hogy egyáltalán mennyit dolgozott a 'szakmában' – eljusson oda, hogy az általa egészen másnak

megismert Istenért feladjon mindent, és az életét is kockára tegye.

Különösen azért példaértékű a jézusi élet, mert Jézusnak nem kellett jóstehetség ahhoz, hogy kitalálja jövőjét, hogy megsejtse, milyen ellenállást szül azáltal, hogy a lázadások földjéről, Galileából indul el vándorprédikátorként, hogy tanítványokat gyűjtsön, hiszen ez a rómaiak szemében egyértelműen államellenes szervezkedés volt, és mégis prédikálta Isten országát. Legalább ennyire vakmerő, botránys és „hitellenes” volt, hogy olyan Istent hirdetett, akinek nincsen szüksége templomra, áldozatra, papságra, sőt elégtelre sem ahhoz, hogy szerethesse az embert úgy, ahogy van. Az előző a politikának, az utóbbi a vallási vezetőknek csípte a szemét, és csak a pillanatot keresték, amikor összefogva és szövetkezve, végre lesöpörhe-

tik a történelem színpadáról a kétszerelesen is nem kívánt személyt, a galileai prédikátort, aki csak rontja az üzletet. És bár mindezt előre kellett látnia, hiszen nem vak volt, hanem Isten követe, vállalta azért, hogy az emberek végre megtalálhassák az igazi Istent, ha máshogyan nem, legalább a tettei, mindhalálig odaadott élete által.

Nagy kérdés, hogy nyomába lépve mennyire áttetsző a mi életünk? Akik minket látnak, valóban Isten mindent kockáztató szeretetét látják? Látják-e azt az Istent, aki senkit sem küld el, és akinek lényege, hogy értünk, emberekkért van? Ezek lennének a mi igazi tetteink, amelyek egyedül képesek igazolni és hihetővé tenni Isten szeretetét, és azt, hogy életünk lényege a másokért élés, hogy áttetsző tetteink által mi vagyunk Isten jelenléte a világban.

Május 29. — Húsvét 6. vasárnap — Jn 14,15–21 —**„Ha szerettek, meggyőződésetekké teszitek tanításomat”**

Makacsul ragaszkodunk a törvényekhez és parancsokhoz, azok kényszerítő erejéhez. Elsősorban azért, mert úgy érezzük, hogy kényszerítő erő nélkül a törvény és parancs erőtlen és érvénytelen. Az is ott motoszkál bennünk, hogy a parancsok által a felelősség tekintélyes része áthárítható, hiszen nem tehetünk róla: „Parancsra tettük!” Ha a végeredmény jó, akkor megveregethetjük a vállunkat, hogy milyen jók, engedelmesek és sikeresek voltunk. Ha rosszul sülné el a dolog, akkor a felelősség természetesen a törvényhozót terheli, mi ártatlanok vagyunk, és mossuk kezeinket.

Ha azonban valóban törvény és kényszer kell ahhoz, hogy megtegyük a jót, mit ér az egész, hiszen nem belső meggyőződésből, csak kényszerből tettük. Jézus a jánosi megfogalmazás szerint mintegy elhatárolja magát a mózesi törvénytől, és új megfogalmazást használ,

de még meglepőbb, hogy félreérthetetlenül hangsúlyozza: az „ő parancsát őrizték meg” (*tasz entolasz tasz emasz!*), az ő tanítását tegyék meggyőződésükké, és ne tévesszék össze az őszövétségi törvénnyel.

Nem a mózesi törvényről, és nem arról a lelkületről van itt szó! A jézusi tanítás lelke, hogy minden istenes törekvésünk, amely a törvény szerint való, csak megfosztottságunkat (árvaságunkat) munkálja, és ebből csak egyetlen kiút van, ha gyökerében megújítjuk istenképünket. Amíg Isten csak távoli, hatalmas és kiszámíthatatlan, amíg bizonytalan és átláthatatlan bűnperek ítésze, addig a szeretet csak kényszerszülemény lesz, amelynek nincs valóságos értéke.

Jézus tanításának leglényege a szeretetre való felhívás, ennek elfogadása soha sem kényszer, hanem önkéntes belső vállalás. Istent nem azért érde-

mes, vagy a megszokott fogalmazás szerint *kell* szeretni, Jézus tanítását nem azért kell belső meggyőződésünkkel formálni, mert nélküle rosszul, vele pedig jól járunk. Az a kereszténység vagy istenszeretet, amelyet csak a pokol rettene tart életben, nem több, mint a szappanbuborék. A jézusi élet az az istenszeretet, amelyet az emberszeretet, a felebaráti szeretet által engedünk bele életünk legintimebb szférájába. El kell fogadnunk, hogy nemcsak atyánk van, hanem testvéreink is vannak, Isten ugyanis nem személyválogató. Istenszeretetünk mértékegysége az, hogy mit ér meg nekem a másik ember, mert Jézus nyomán nekem és az Atyának, nekem és a másik embernek egynek kell lennünk.

A tanítványok nem értették, mit akar ezzel mondani – annyi év után mi mennyire értjük?